

I. ULUSLARARASI V. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ

I. INTERNATIONAL V. NATIONAL
PSYCHIATRIC NURSING CONGRESS

Kuramdan Uygulamaya
FROM THEORY TO PRACTICE

22 - 24 Eylül 2011
Barcelo Eresin Topkapı Hotel
September 22 - 24, 2011
Barcelo Eresin Topkapı Hotel, Istanbul / Turkey

ÖZET KİTABI / ABSTRACT BOOK

www.phkongresi.org
www.phdernegi.org

Avrupa Psikiyatri Hemşireleri Birliği - Horatio ve Türk Hemşireler Derneği tarafından desteklendi.
Supported by European Psychiatric Nurses Association - Horatio and Turkish Nurses Association.

KADINLARDA RUH SAĞLIĞINI VE AİLE İŞLEVLERİNİ ETKİLEYEN ETMENLER

Serpil Türkleş¹, Mualla Yılmaz², Ayşe Özcan³, Emine Öncü⁴, Belkıs Karataş⁵

P-084

¹Yrd.Doç.Dr., Ruh Sağlığı ve Hastalıklar Hemşireliği AD, MEÜ. Sağlık Yüksekokulu, Mersin / Assistant Professor, Department of Mental Health Nursing, MEÜ. School of Health, Mersin

²Prof.Dr., Emekli Öğretim Üyesi, Ankara / Professor, Retired Professor, Ankara

³Uzman Hem., Mersin Sağlık Meslek Lisesi, Mersin / Specialist Nurse, Nursing High School, Mersin

⁴Yrd.Doç.Dr., Emekli Öğretim Üyesi, Eskişehir / Assistant Professor, Retired Assistant Professor, Eskişehir

Giriş

Profesyonel hemşirelik eğitiminde temel hedef; bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını korumak, iyileştirmek ve geliştirmektir (1). Çoğu toplumda ruhsal sağlığı bozulan birey sayısının giderek arttığına ve bu konuda özellikle kadınların risk altında olduğuna dikkat çekilmektedir (2-4). Saha uygulamalarında öğrenci hemşirelerin hizmet verdiği kadınların ruhsal sağlık düzeyini bilmeleri, bu riskin tanınması ve hizmetin planlanması açısından önem taşımaktadır.

Amaç

Çalışmada; öğrenci hemşirelerin birinci basamak sağlık hizmeti verdikleri ailelerdeki kadınların ruh sağlığını ve aile işlevlerini etkileyen etmenlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın evrenini; Mart-Mayıs 2009 tarihleri arasında Mersin İli Çiftlikköy Hüseyin Dağlı, Davultepe, Tece ve Kargıpınarı Sağlık Ocaklarında "Halk Sağlığı Hemşireliği" dersinin uygulamasını yapan Mersin Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü 3. ve 4. sınıflarından 108 öğrencinin izlediği 432 ailedeki tüm kadınlar oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini bu sağlık ocaklarına bağlı bölgelerde oturan, 18-49 yaş grubunda, fiziksel ve bilişsel sağlığı uygulanan formları yanıtlamaya uygun, katılmaya gönüllü, iletişim sorunu ve kronik hastalığı olmayan, psikiyatrik tanı almamış, menapozu girmemiş, evli ve çocuğu olan kadınlar oluşturmuştur. Veriler sosyo-demografik özellikleri içeren anket formu, "Kısa Semptom Envanteri" ve "Aile Değerlendirme Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdeler, Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis kullanılmıştır.

Bulgular

Kadının ve eşinin eğitim düzeyi arttıkça; ruhsal belirti düzeyi ve "İletişim", "Duygusal Tepki Verebilme", "Gereken İlgiyi Gösterme" gibi aile işlevleri olumlu etkilenmektedir ($p<0.05$, $p<0.01$, $p<0.001$). Yalnızca dini nikahı olan kadınlarda; "İletişim", "Roller", "Duygusal Tepki Verebilme" ve "Genel İşlevler" alt ölçekleri anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Aile tipi geniş aile olan, birlikte yaşadığı kişi sayısı altı ve daha fazla sayıda olan, ailesinde psikolojik sorunu olan birey bulunan ve Mersin'e göçle gelen kadınlarda; ruhsal belirti düzeyinin ve "İletişim" ve "Duygusal Tepki Verebilme" gibi aile işlevlerinin olumsuz etkilendiği belirlenmiştir ($p<0.05$, $p<0.01$, $p<0.001$).

Sonuç

Eğitim düzeyi, nikah durumu, aile tipi, eşin eğitim düzeyi, evde yaşayan kişi sayısı, ailede psikolojik sorunu olan bireylerin bulunması ve Mersin'e göçle gelme gibi faktörlerin kadınların ruhsal belirti düzeyini ve aile işlevlerini olumsuz etkilediği görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelik eğitiminde; göçle gelen, eğitim düzeyi düşük, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü olan, sadece dini nikahı olan, geniş ve kalabalık ailelerin yaşadığı toplum kesimlerinde saha uygulamalarının öncelikle ele alınması önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Kadın, ruh sağlığı, aile işlevleri

FACTORS AFFECTING MENTAL HEALTH AND FAMILY FUNCTIONS OF WOMEN

Introduction

The main objective in professional nursing education is to protect, improve and develop the health of individuals, families and communities (1). It is noticed that in most communities, the number of people with mental health disorder is gradually increasing and especially women are under the risk factors. (2-4). Nursing students are aware of the fact that the level of women's mental health is important for the recognition of the risk and service planning in the field applications. In the field practices nursing students have to know and recognise the level of health of these women who they serve and this is important for planning these services.

Objective

The aim of this study is to evaluate the factors affecting mental health and family functioning of women in the families home- visited and monitored by the nursing students in primary health care services.

Method

The population in the study consisted of all women in 432 families followed by 108 students at 3rd and 4th grades at Mersin University School of Health Sciences Nursing Department within the "Public Health Nursing" course application in Province of Mersin Çiftlikköy Hüseyin Dağlı, Davultepe, Tece ve Kargınarı Health Centers between March to May 2009. The study sample consisted of women, who reside in these health center areas, 18-49 age groups, physical and cognitive health levels appropriate to answer applied forms, volunteered to participate in, do not have communication problems, chronic disease and psychiatric disease, not entered menopause, not married and have not children. The data were collected with questionnaire that include socio-demographic characteristics, "Brief Symptom Inventory" and "Family Assessment Scale". In the evaluation of data analysis, percentage, Mann Whitney-U, Kruskal Wallis were used.

Results

As the woman and her husband's educational level increases, the level of psychiatric symptoms and 'Communication', 'Emotional responsiveness', 'Affective Involvement needed' such as family functioning is affected positively ($p<0.05$, $p<0.01$, $p<0.001$). For women who have no official marriage; 'Communication', 'Roles', 'Emotional Responsiveness' and 'General Functions' subscales scores are significantly higher ($p<0.05$). It has been determined that women who have the type of large families, with six or more people who live at home, with the individual psychological problems in family and coming to Mersin as migrants; level of psychiatric symptoms, 'Communication', and 'Emotional Responsiveness' have a negative effect on family functioning ($p<0.05$, $p<0.01$, $p<0.001$).

Conclusion

It has been determined that the factors such as education level, marriage status, family type, spouse's education level, the number of people who live at home, presence of individuals with psychological problems in the family and migration to Mersin have affected women's level of psychiatric symptoms and had a negative effect on family functioning. According to the Findings from this study, in nursing education; it is recommended that primarily field practices must handle at first women who are migrants, with low level of education, with a history of psychiatric illness in the family, with no official marriage, and living in large and crowded families in the community.

Keywords: Women, mental health, family functions

KAYNAKLAR / REFERENCES

1. Karadağ G, Uçan Ö (2006). Hemşirelik eğitimi ve kalite. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 1(3); 42-51.
2. Kelleci M, Aştı N, Küçük L (2003). Bir sağlık ocağına başvuran kadınların genel sağlık anketine göre ruhsal durumları. *CÜ Hemşirelik Yüksekokulu* 7(2); 11-14.
3. Aktaş Ami (2007) Türkiye'de kadın sağlığını etkileyen sosyo-ekonomik faktörler ve yoksulluk. *Aile ve Toplum Dergisi*, 3(12); 65-72.
4. Buzlu S, Bostancı N, Özbaş D, Yılmaz S (2006) İstanbul'da bir sağlık ocağına başvuran kadınların genel sağlık anketine göre ruhsal durumlarının değerlendirilmesi. *Sted*, 15(9); 134-138.